

STAROTURIANSKY SPRAVODAJCA

MESAČNÍK MESTA STARÁ TURÁ

ISSN 1338-9688
9 771338 968003

OKTÓBER 2021

ročník XXIX. • cena 0,69 €

www.staratura.sk

Október mesiac úcty k starším

Človek je krásny nielen vtedy, keď má pružný krok.

Človek je krásny podľa múdrosti, čo zračí sa mu v oku,

podľa vrások a bielych vlasov,

podľa slov, keď ponára sa v hovore s deťmi do rokov, keď aj on bol mladý.

Človek je krásny vtedy, keď ho ľudia majú radi.

14. decembra 1990 bol Valným zhromaždením Organizácie spojených národov mesiac október vyhlásený za Mesiac úcty k starším a 1. október za Medzinárodný deň starších osôb. Zámerom vyhlásenia bolo upozorniť na postavenie a problémy staršej generácie, oceniť jej prínos, znalosti a skúsenosti, poukázať na rovnosť postavenia a dôstojnosť starších ľudí.

Dobrým zvykom aj v našom meste bolo pri tejto príležitosti zorganizovať podujatie pre našich starších spoluobčanov. Žiaľ,

pretrvávajúca situácia nám v tom nedovoľuje pokračovať. Nič nám však nebráni venovať aspoň chvíľu času a pozornosti starkým v našom bezprostrednom okolí. Často práve prejavovaný záujem je tým najvzácnejším, čím ich môžeme obdarovať. Skúsme sa v tomto období trochu viac zastaviť, zvoľniť tempo a zamerať svoju pozornosť práve na nich, nech máme našu Starú Turú plnú krásnych bielovlasých obyvateľov.

■ redakcia

POZVÁNKY

■ PO NÁMESTÍ NA KOLIEBKACH

2. októbra 2021 o 10.00 hod.,
Námestie slobody

■ OTVORENIE NOVEJ SEZÓNY

4. októbra 2021 o 9.30 hod.,
MC Žabka

■ PREMIETANIE DOKUMENTÁRNEHO FILMU BIELOKARPATSKÝ OVOCNÝ POKLAD

6. októbra 2021 o 18.00 hod., Dom
kultúry Javorina

■ VÝSTAVA ILUSTRÁCIÍ A KRST KNIHY RÝMOVANÉ VYPRÁVAČKY STARÉHO TURA

9. októbra 2021 od 9.00 do 18.00
hod., Dom kultúry Javorina

**Sťahovanie
Mestského
úradu**

str. 2

**Vymaľované
ocenenia z
Bulharska**

str. 5

**Storočnica
DHZ
Paprad'**

str. 10

Milí čitatelia,

keďže v poslednej dobe bolo **vydávanie nášho mesačníka** nepravidelné, radi by sme Vás informovali, že **do konca kalendárneho roka 2021 už bude vychádzať pravidelne**, každý mesiac, ale v zníženom náklade. Následne pristúpime k vyhodnoteniu predajnosti, od čoho sa bude vyvíjať jeho ďalšie vydávanie.

Do ďalších čísel by sme radi priniesli aj nové rubriky, o ktorých Vás ešte budeme informovať.

Zároveň budeme radi, ak sa na nás obrátite aj Vy so svojimi nápadmi či pripomienkami. Staroturianskeho spravodajcu pripravujeme pre Vás, preto chceme vedieť, čo Vás zaujíma, čo by ste sa radi dočítali, ako ho pre Vás zatriktívniť. Tešíme sa na Vaše zaujímavé podnety, ktoré môžete zasielať na adresu spravodajca@staratura.sk.

■ Redakcia

Postupné sťahovanie Mestského úradu v Starej Turej

■ MsÚ Stará Turá

Mestský úrad v Starej Turej bude v budúcnosti využívať nové priestory, ktoré by mali poskytnúť pracovníkom komfortnejšie prostredie, zmenšenie nákladov, ako aj bližší kontakt s občanmi mesta. Zároveň sa scelia všetky oddelenia MsÚ pod jednu strechu.

Priestory sa nachádzajú na ulici gen. M. R. Štefánika v bývalej časti objektu SPŠE. Tieto priestory sú zatiaľ v štádiu rekonštrukčných a stavebných prác.

V dokončenej časti bývalej Hotelovej akadémie však bude už od 1.10.2021 čulý ruch, keďže sa začne sťahovanie organizácií, ktoré tu budú sídliť.

Priestory obsadia spoločnosti TECHNOTUR, s. r. o.,

LESTOTUR, s. r. o., ďalej Mestská polícia Stará Turá, kancelária hlavnej kontrolórky mesta a dočasne tiež Oddelenie výstavby, územného plánu a životného prostredia MsÚ.

Proces sťahovania konkrétnych pracovníkov MsÚ prebiehal v závere septembra. Prioritou bolo, aby sa všetko zvládlo čo najrýchlejšie a aby boli čo najmenej obmedzené

úradné hodiny pre obyvateľov.

Upozorňujeme všetkých občanov, že po novom pracovníkov Oddelenia výstavby, územného plánu a životného prostredia MsÚ nájdete v týchto nových priestoroch na 1. poschodí. Na prízemí tohto objektu majú tiež od 1.10.2021 svoje pracovisko aj príslušníci mestskej polície.

Oslavy 77. výročia SNP na vrchu Roh Lubina

■ Kancelária primátora
foto: Vladimír Blaško

Dňa 4.9.2021 prebehli na vrchu Roh Lubina oslavy 77. výročia Slovenského národného povstania. Celý náš kraj a vlastne celé Slovensko je posiate veľkým množstvom pamätníkov, ktoré pripomínajú hrdinské činy, ale aj tragické udalosti spojené s 2. svetovou vojnou a SNP.

Jedným z nich je i pamätník na vrchu Roh Lubina, kde si každoročne uctia spomienku zástupcov štátu, krajských organizácií, samospráv, SZPB i občianskych združení

pietnym aktom. Za mesto Stará Turá sa tohto aktu zúčastnila zástupkyňa primátora Mgr. Iveta Gavačová spoločne s pracovníčkou MsÚ Ing. Ivetou Petrovičovou, ktoré položili vence k pamätníku i k trom tumbám. Týmto symbolickým gestom si tak uctili pamiatku na

všetkých, ktorí položili život za našu slobodu.

Želajme si, aby sme i naďalej žili v pokoji a v mieri, tak, aby ďalšie generácie už nikdy nemuseli spoznať hrôzy vojny.

Dni jesenného zberu

■ TECHNICKÉ SLUŽBY Stará Turá, m.p.o.

Technické služby v rámci jesenného zberu organizujú:

1. zber veľkorozmerného odpadu
2. zber biologického odpadu

1. ZBER VEĽKOROZMERNÉHO ODPADU ... ZBAVME SA NEBEZPEČNÉHO ODPADU BEZPEČNE ...

16. október 2021

Technické služby organizujú tento jesenný zber, kde budú mať všetci občania možnosť **bezplatne** sa zbaviť napr. starých televízorov, práčok, počítačov, autobaterií, chladničiek, olejov, žiaroviek a pod. **Takýto odpad sa nesmie zmiešavať s domovým odpadom.**

Podmienky tohto zberu:

- Odpad s obsahom škodlivín bude odobraný len od občanov mesta a miestnych častí. Od podnikateľských a iných organizácií sa nebezpečný odpad odoberať nebude. Tieto si musia uzavrieť vlastné zmluvy s odberateľom, ktorý má na túto činnosť autorizáciu.
- Odpad je potrebné **prinesť len v deň a hodinu zberu**, nie je ho možné nikde uskladňovať.
- Pri preberaní odpadov bude prítomný zástupca TECHNICKÝCH SLUŽIEB, ktorý vylúči nevhodné odpady. **Počas zberu bude otvorený aj Zberný dvor v čase od 8:00 do 12:00 hod., kde tiež môžete bezplatne takýto odpad odovzdať.**
- **Zoznam vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín:** televízory, práčky, chladničky, mrazničky, umývačky riadu, počítače, fény, monitory, tlačiarne, vysávače, rádiá, telefóny, rýchlovarné kanvice, žehličky, sporáky, batérie, akumulátory, staré farby, riedidlá a iné.

- Ak tento zber nestihnute, využite Zberný dvor v akomkoľvek termíne v rámci prevádzkových hodín.

Dátum a čas zberu odpadov s obsahom škodlivín a veľkoobjemového odpadu:

16. október 2021	
Stará Turá	09.00
parkovisko za DK Javorina	13.00
Zberný dvor	08.00
(areál bývalej Tehelne)	12.00
Trávniky	09.00
pri bývalom obchode	11.30
Súš	09.00
pri autobusovom otoči	11.30
Topolecká	09.00
pri bývalom Kultúrnom dome	11.30
Košťalova dol.	09.00
pri dome p. Černáka	11.30
Paprad'	09.00
pri obchode, pri pož. zbrojnici	11.30
Durcova dolina	09.00
pri zastávke	11.30
Drgoňova dolina	09.00
oproti požiarnej cvičisku	11.30
Černochovej vrch	09.00
pri autobusovom otoči	11.30

Súčasne so zberom nebezpečných odpadov sa bude tento rok zberať aj veľkoobjemový odpad, ktorý sme v minulosti zberali samostatne.

POZOR – VEĽKOOBJEMOVÉ KONTAJNERY NEBUDÚ PRISTAVENÉ

Nakoľko v minulosti občania nerešpektovali pokyny hovoriace o druhoch odpadov vhodných na zber vo veľkorozmerných kontajneroch, nebudú sa tieto tento rok rozmiestňovať. Pracovníci Technických služieb budú priamo na horeuvedených miestach a v horeuvedených časoch odpady odoberať a odvážať do zberného dvora.

Čo je veľkoobjemový odpad:

Starý nábytok – postele, sedačky, kreslá, skrine, stolíky, stoličky (najlepšie demontované, aby zaberali čo najmenej miesta v kontajneri), matrace, dvere, koberce, linoleum, drevené laty, police, kuchynské linky a iné.

Po uplynutí horeuvedených termínov zberu sa **PRÍSNE ZAKAZUJE** ďalšie ukladanie odpadu na uvedené miesta.

Tiež pripomíname, že zberný dvor v areáli bývalej tehelne je Vám za účelom odovzdania takmer všetkých druhov odpadov k dispozícii počas celého roka v čase:

PO – PIA : 07:00 – 13:30

STREDA : 07:00 – 17:00

SOBOTA : 08:00 – 12:00

2. JESENNÝ ZBER BIOODPADU PRE RODINNÉ DOMY

Od 1. októbra do 15. októbra 2021 môžete vykladať biologický odpad pred Váš dom. **Dbajte na to, aby biologický odpad bol vytriedený a prístupný.** Konáre ukladajte samostatne a skrútené. Drobnejší biologický odpad ukladajte do vriec. **Biologický odpad zmiešaný s iným druhom odpadu sa nebude odvážať.** Po uplynutí termínu sa **zakazuje** sústreďovať konáre na chodníkoch pred domom.

Využite teda tento zber v čo možno najhornejšom počte! Upozorníte i svojich blízkych, susedov, priateľov, ktorí možno ešte nevedia o tejto možnosti! Zbavte sa všetkých prebytočných a zdraviu škodlivých odpadov! V nemalej miere tak prispějete k zlepšovaniu životného prostredia.

Nakoniec už len vďaka všetkým občanom, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom pricinia o čistejšie, krajšie a teda príjemnejšie prostredie v našom mestečku a pri našich domoch. Nasledujúci zber bude znovu v jarnom období a termín včas oznámime.

Začali sa rekonštrukčné práce na Hurbanovej ulici

V mesiaci september – október 2021 budú prebiehať rekonštrukčné práce pri bytovom dome č. 143 na Hurbanovej ul. V tomto mesiaci dôjde k celkovej úprave priestoru.

Na začiatok sa upravoval terén, aby sa mohla položiť zámková dlažba. V súčasnosti sa pokračuje rekonštrukciou verejného osvetlenia. Následne budú prebiehať tiež sadbové úpravy a v závere rekonštrukcie tohto miesta

budú zasadené stromy. Dodávka stromov je vždy až po odpadnutí listov, takže predpoklad je až v mesiaci november 2021.

Veríme, že nám bude počasie priat' a že nevzniknú žiadne komplikácie, ktoré by zabránili doviest tento projekt do zdarného konca.

■ TSST

Stará Turá získala dve ocenenia v oblasti kultúry!

■ Staroturianský okrášľovací spolok, o. z.

Kultúra, šport, ale tiež spolková činnosť zápasia v posledných dvoch rokoch s opatreniami a úskaliami, ktoré priniesla pandémia koronavírusu. O to viac nás potešila udalosť, ktorá v septembri priniesla do Starej Turej dve pekné ocenenia v oblasti kultúry.

Dňa 20.9.2021 sa uskutočnil v príjemnom prostredí kasární Trenčianskeho hradu slávnostný galavečer odovzdávania ocenení FLORES MUSARUM. Toto ocenenie udeľuje každoročne Trenčiansky samosprávny kraj osobnostiam a kolektívom z oblasti kultúry v našom kraji.

Sme pectení, že za roky 2020 a 2021 sme sa ako spolok vďaka našej činnosti a tiež činnosti všetkých dobrovoľníkov, ktorí s nami spolupracovali, zaradili medzi ocenených.

V pondelok 20.9.2021 na Trenčianskom hrade prevzal ďakovný list a ocenenie pre Staroturianský okrášľovací spolok z rúk predsedu TSK Jaroslava Bašku člen nášho združenia Peter Škriečka.

Ocenenie si veľmi vážime a zaväzuje nás ďalej pracovať na projektoch v oblasti kultúry, akými sú obnova židovského cintorína a vybudovanie pamätníka holokaustu, osvetlenie historických a kultúrnych pamiatok v meste či oživenie starého mestského domu. Veríme, že i naďalej budeme môcť počítať aj s podporou dobrovoľníkov a všetkých Staroturancov dobrej vôle.

Teší nás, že v rámci Starej Turej sme neboli jediní ocenení. Ako individuálna osobnosť si prevzala ocenenie aj riaditeľka Domu kultúry Javorina – Evka Adámková. Pani Adámková je

■ Na fotografii z galavečera: zľava primátor mesta Stará Turá Leopold Barszcz, člen SOS Peter Škriečka, predseda TSK Jaroslav Baška a riaditeľka Domu kultúry Javorina Stará Turá Eva Adámková.

dlhoročná riaditeľka najväčšej staroturianskej kultúrnej inštitúcie, počas jej vedenia sa organizácii podarilo zorganizovať veľké množstvo kultúrnych podujatí, remeselných trhov, spoluzaložili festival Divné veci a v tomto roku začali spoločne s kolegami rekonštrukciu Mestskej knižnice Kristíny Royovej. Pod vedením pani Adámkovej prežil Dom kultúry Javorina aj turbulentný kovidový rok a počas malých

prestávok v opatreniach sa im podarilo v Starej Turej zorganizovať aj počas pandémie niekoľko kultúrnych i remeselných podujatí.

Evka je tiež známa medzi kolegami, ale aj Staroturancami, ako milá, priateľská a srdečná dáma, ktorá vždy hľadá cestu, ako sa veci dajú zrealizovať a dokáže si poradiť s každým problémom. Srdečne jej k oceneniu gratulujeme.

Rýmované vyprávačky starého tura

Koncom septembra vyšla kniha **Rýmované vyprávačky starého tura** autorky *Kataríny Naďovej Holubekovej*. Katka je rodáčkou zo Starej Turej. Po strednej škole odišla za vzdelaním a neskôr pracovnými príležitosťami do hlavného mesta. Po tom, čo sa z nej stala mama, sa postupe začala venovať tvorbe pre svojho syna. Výsledkom jej tvorivosti je kniha, ktorou si deti môžu nielen nájsť cestu k čítaniu, tvoreniu a vedomostiam, ale pri jej čítaní najmä stráviť spoločný čas s rodičmi.

Kniha **Rýmované vyprávačky starého tura** má ambíciu vzbudiť záujem o históriu nášho mestečka u najmenších objaviteľov a čitateľov mesta Stará

Turá a blízkeho okolia. Básne sú písané srdcom, s kvapkou humoru a fantázie a v kombinácii s pestrými malbami šikovných výtvarníkov zo ZUŠ Stará Turá predstavujú vstupnú bránu do nepoškvrneného detského sveta. Kniha deti zaujme aj svojou interaktivitou – básne dopĺňajú úlohy pre deti, môžu si do nej kresliť, písať, vyfarbovať, čaká na nich aj tajnička. Na konci knihy sa nachádza mapa mesta s QR kódmi, do ktorej si objavitelia môžu značiť, ktoré miesta nášho mesta už navštívili.

Žiaci výtvarného odboru pod vedením Mgr. Miroslavy Lacovej a Mgr. Olgy Medňanskej namalovali viac ako 90 prác, ktoré si budete môcť pozrieť na výstave

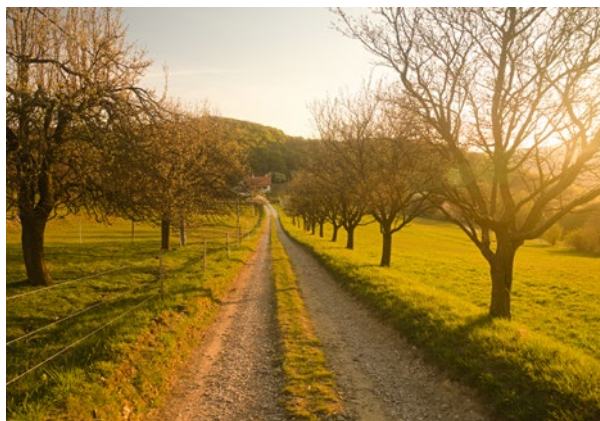
v sobotu, 9. októbra 2021, vo výstavnej sieni Domu kultúry Javorina Stará Turá. Výstava bude sprístupnená od 9.00 do 18.00 hod. a počas dňa knihu pokrstí

primátor mesta, PharmDr. Leopold Barszcz. V prípade záujmu o knihu je k zakúpeniu v kultúrnom centre tu.

Bielokarpatský ovocný poklad vo filmovom spracovaní aj v Starej Turej

■ Jakub Cívik

Biele Karpaty a okolie mesta Stará Turá sú mimoriadne bohaté na staré a krajové odrody ovocia. Hovoria vám niečo názvy ako Dúhotnatka, Medovka, Maškrtka či Holubička? Možno nie, ale vedzte, že sa za nimi skrývajú storočia šľachtiteľstva a života našich predkov v lone prírody. Tieto odrody v sebe nesú množstvo nezameniteľných chutí, vôní a ďalších vlastností, ktoré ich predurčujú na rôzne spôsoby využitia od priamej konzumácie až po sušenie či pálenie. Kvôli nezáujmu o hospodárenie sa nám ale začal tento vzácny genofond vytrácať priamo pred očami. Našťastie sa ale do ich záchrany včas pustila Správa CHKO Biele Karpaty, ktorá v roku 2013 spustila projekt *Bielokarpatský ovocný poklad*. V jeho priebehu počas dvoch sezón prešli ovocinári a ochranári množstvo dolín a kopaníc od Myjavy až po Lednicu a objavovali v nich takmer 200 odrôd jabloní a 100 odrôd hrušiek. Časť z nich následne spoločne s desiatkami dobrovoľníkov vysadili v genofondovom sade na Súši nad Starou Turou.

Okrem veľkého množstva chutí a vôní však záchrancovia starých odrôd objavili aj ďalší poklad. Sú ním ľudia, ktorí s nimi zdieľajú rovnaké nadšenie pre uchovávanie tohto sladkého dedičstva. Radí sa medzi nich napríklad Ľudovít Vašš, ktorý sa spolu s kamarátmi usadil v dolinách pod Veľkou Javorinou, kde sa zachraňujú staré sady a pestujú

nové dlhoveké stromy. Jozef Figur a Michal Pilný sa zas podobným aktivitám venujú v severnej časti Bielych Karpát. No a Jozef Struhár spolu s bratom Jaroslavom dlhodobo chránia a propagujú poklady osady Zabudšov, v ktorej sa nachádzajú až štyri ovocné stromy, ktoré uspeli v ankete Strom roka.

Práve týmto ľuďom a ich ovocinárskeym aktivitám je venovaný nový dokumentárny film, nesúci rovnaký názov ako spomínaný projekt, teda *Bielokarpatský ovocný poklad*. Dokument začal vznikať už v roku 2016 a okrem spomínaných ovocinárov v ňom vystúpili aj botaničky Katarína Rajcová a Katarína Devánová, či ekolog Bruno Jakubec. Ten vo filme priamo z kopaníc nad Starou Turou ľuďom priblížil pôvod starých odrôd a spôsoby ich spracovania, ale aj genofondový sad na Súši.

Dokumentárny film *Bielokarpatský ovocný poklad* mal premiéru 16. septembra 2021 v Bošáci a pozrieť si ho budú môcť aj záujemcovia zo Starej Turej a okolia. V stredu 6. októbra o 18:00 hod. totiž zavíta do Domu kultúry Javorina. Vstupné na premietanie je dobrovoľné a po jeho skončení sa uskutoční diskusia s autorom Jakubom Cívikom.

Vymaľované ocenenia z Bulharska

■ Mgr. Miroslava Lacová, ZUŠ
Stará Turá
foto: ZUŠ Stará Turá

Žiaci výtvarného odboru Základnej umeleckej školy v Starej Turej opäť urobili česť svojej škole a obhájili na medzinárodnom poli svoj talent. Dvomi žiakmi sa podarilo uspieť v 22. ročníku medzinárodnej umeleckej súťaže – INTERNATIONAL YOUTHART EXHIBITION NOVA ZAGORA v Bulharsku. Jej organizátormi sú od roku 1999 DUGA Art Studio a združenie „Nova Zagora“, s poslaním zviditeľňovať a podporovať talent mladých tvorcov. Na tomto podujatí sa každoročne pokúšajú

uspieť jednotlivci z celého sveta. Majú možnosť predložiť práce na ľubovoľnú tému a vybrať si techniku stvárnenia.

Spomedzi nápaditých prác detí z 29 krajín sveta, odborná porota ocenila i naše žiacky. Diplomy získali **Amélia ČERNÍKOVÁ**, žiačka pani učiteľky Mgr. Miroslavy Lacovej, a **Kristína JURÍKOVÁ**, žiačka pani učiteľky Mgr. Olgy Medňanskej.

Vernisáž výstavy sa konala 1. júna v galérii Rusiho Karabiberova v meste Nova Zagora, ktoré je v Bulharsku považované za centrum výtvarného umenia. Práce putujú v podobe výstav do iných krajín a sú propagované v tlači a elektronických médiách.

Talentským žiakom srdečne blahozeláme k medzinárodným

oceniam a prajeme im ešte veľa ďalších úspechov.

Letná prázdninová činnosť ŠKD

■ Kolektív vychovávateľiek

Na začiatku letných prázdnin sme v našej škole usporiadali pre deti letnú prázdninovú činnosť školského klubu detí. Prebiehala v dňoch od 1.7. do 9.7. a zúčastnilo sa jej 60 detí. Pre deti si pani vychovávateľky pripravili program plný rôznych aktivít.

Pracovníci z Lesoturu nám pripravili veľmi pekný a hlavne poučný deň. Dozvedeli sme sa veľa nových vecí o práci lesníka.

Deti mali pripravené rôzne stanovišťa, kde si mohli vyskúšať pílenie dreva, spoznávali stromy a ich plody. Prešli pocitovým chodníkom, ktorý deťom umožnil kontakt s prírodou a precvičenie si jedného zo zmyslov, ktorým je hmat. Mohli si vyskúšať prejsť naboso po pilinách, hline, šiškách, kameňoch a sene. Deti vytvárali nádherné obrazy z prírodného materiálu podľa vlastnej fantázie. Nezabudli sme chodiť ani na prechádzky po okolí nášho

mesta. A veru máme na okolí krásne miesta na prechádzky. Vybrali sme sa na miestny židovský cintorín, kde sme si pripomenuli niečo z histórie obyvateľov nášho mesta. Na mestkom štadióne sa deti dosýtosti vyšantili, kde sme im pripravili rôzne športové aktivity. Počas letných horúcich dní medzi nás zavítali aj dobrovoľní hasiči zo Starej Turej. Deťom názorne ukázali techniku, ktorú používajú pri práci. Keďže dni boli horúce, tak si hasiči pripravili nielen pre deti menšie prekvapenie, pooblievali ich vodou, čo sa im veľmi páčilo. V školskom areáli deti súťažili v rôznych športových a vodných disciplínach. Popoludňajší čas sme venovali pracovnej a výtvarnej

činnosti, kde deti maľovali na tričku a kamene, kreslili na asfalt, vyrábali masky na karneval, ktorý sa konal na školskom dvore. Deti boli odmeňované za súťažné aktivity cenami poskytnutými školou, ale aj vychovávateľkami a taktiež od firiem CTM, Honeywell, Hella, Oxymat a od obchodného reťazca Billa, za čo im veľmi pekne ďakujeme. Taktiež ďakujeme Lesoturu a dobrovoľným hasičom zo Starej Turej, že si našli na nás čas a pripravili deťom pekný a zaujímavý program, ktorý ich obohatil nielen o pekné zážitky, ale aj nové vedomosti. Letná ŠKD bola plná zážitkov, dobrých nápadov, smiechu a kamarátstiev.

Výtvarníčka Sárka zo ZUŠ Stará Turá získala najvyššie ocenenie vo svetovej súťaži v Japonsku...

k tomu putujú do ZUŠ ďalšie 3 medaily!

■ Mgr. Miroslava Lacová, ZUŠ Stará Turá

Kreatívne myslenie u detí predstavuje proces, v priebehu ktorého sa rodia neobvyčajné nápady a myšlienky. Silným spúšťačom kreatívneho myslenia je kreslenie. Keby ste navštívili výtvarný odbor ZUŠ v Starej Turej, boli by ste prekvapení, ako i v obvyčajných veciach dokážu naši mladí umelci vidieť čosi neobvyčajné, zaujímavé. No ale kreativita je niečo, na čom je potrebné neustále pracovať a zlepšovať sa. Veď i slávny umelec pán Picasso, ktorý

na prosbu svojej obdivovateľky jej na malý kúsok papiera niečo rýchlo nakreslil, s úsmevom dodal: „Nech sa páči, cena je jeden milión dolárov. Trvalo mi tridsať rokov, aby som bol schopný nakresliť to za 30 sekúnd.“

Kreativita vyžaduje tiež odvahu. Nebáť sa vyjadriť originálnu myšlienku a použiť i netradičné spracovanie, ktoré zaujme napríklad i na súťažiach. Naším výtvarníkom takáto odvaha určite nechýba, čo potvrdzujú výnimočné ocenenia, ktoré získali až

z ďalekého Japonska.

V medzinárodnej výtvarnej súťaži THE 51-ST INTERNATIONAL CHILDREN'S ART EXHIBITION získala za výnimočnú úroveň svojej výtvarnej práce žiačka **SÁRA LUŽNÁ** najvyššie možné ocenenie súťaže – **CENU MINISTRA ZAHRAŇIČNÝCH VECÍ JAPONSKA Motegi Toshimitsu!** Tento mimoriadny úspech Sárky a Slovenska zverejnilo i Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Tokiu, ►

Výtvarníci vystavovali v Českej republike i v Izraeli

■ Mgr. Miroslava Lacová, ZUŠ Stará Turá

Detské výtvarné práce, vytvorené počas dištančného vyučovania, ale i na tému „Divné jaro očima dětí“, mohli návštevníci Mazhauzu plzeňskej radnice obdivovať v zimných mesiacoch. **Medzinárodná výstava k 30. výročiu založenia hnutia „Na vlastných nohách“ a k 20. výročiu spolupráce s AČR**, vznikla pod záštitou náčelníka Armády ČR Ing. Aleše Opaty, J. Em. Dominika kardinála Duky, OP a primátora mesta Plzeň Mgr. Martina Baxy.

Slovensko na tejto výstave reprezentovali práce detí výtvarného odboru ZUŠ v Starej Turej, ktoré vznikli pod vedením Mgr. Miroslavy Lacovej. Spoločne so žiakmi s týmto humanitárnym hnutím spolupracuje od roku 1992. Svoje výtvarné práce tu vystavovali žiaci **Kamila Korytárová, Terézia Schindlerová, Juraj Benian, Sára Čierniková, Nicolleta Nemcová, Diana Sadloňová, Sophia Scharbertová a Michaela Skovajsová.**

Z plzeňskej radnice bola výstava presunutá do Galérie Paletka v Plzni, kde vzhľadom na nepriaznivú epidemiologickú situáciu bola predstavená verejnosti virtuálne. Tu bola rozšírená o ďalšie práce našich žiakov, a to

Lukáša Klinčúcha, Karolíny Kandríkovej, Lenky Eliany Halienkovej, Anety Frnovej, Stelly Volárovej a Zuzany Nádovej. Časť výstavy, predstavenej v Českej republike, teraz pokračuje v Izraeli. Za pomoci českých centier bola presunutá do Českého domu v Jeruzaleme a putovanie zavŕši v meste Haify.

Hnutie „Na vlastných nohách“ – STONOŽKA je humanitárna a mierová organizácia, v ktorej deti pomáhajú iným deťom. Bola založená v r. 1990 pani Bělou Gran Jensen, Českou žijúcou v Nórsku. V súčasnej dobe s hnutím spolupracujú deti a učitelia v školách Českej republiky, ale i na Slovensku, v Nórsku a v iných štátoch. Je to výchovné hnutie, ktoré učí deti zodpovednosti za tie menej šťastné deti a deti, ktorým vojny berú právo na detstvo a vzdelávanie sa. Organizujú koncerty, výstavy, získavajú finančné prostriedky predajom originálnych vianočných pozdravov detí. Na základe úspešnosti výtvarných prác finančná pomoc putuje do nemocníc. I deti výtvarného odboru ZUŠ Stará Turá sa môžu hrdlo pochváliť tým, že ich zásluhou získalo trenčianske novorodenecké oddelenie inkubátor v hodnote 800 000 Kč. V súčasnosti je finančná pomoc,

v spolupráci s Ministerstvom obrany ČR a Generálnym štáбом AČR, určená deťom do rôznych konfliktných oblastí.

Všetci vieme, že pomoc ľuďom, ktorí to potrebujú, je veľmi dôležitá vec. Hľadáme rôzne cesty, ako na to. Deti výtvarného odboru ZUŠ v Starej Turej podávajú pomocné ruky svojim menej šťastným rovesníkom prostredníctvom výtvarných aktivít. Nečakajú však uznanie. Budú rásť s pocitmi, že nielen chceli pomôcť, ale aj niečo vykonali.

► a Sárkina práca sa stala súčasťou katalógu celosvetovo propagujúceho najlepšie práce súťaže. Hovorí sa, že prekvapení nie je nikdy dosť. Sárka Lužná získala v tejto svetovej súťaži i ďalšie ocenenie, a to **bronzovú medailu.**

Ďalšie ocenenia v tejto medzinárodnej súťaži získali talentované žiačky **Emma ŠULEJOVÁ**, ktorá získala **striebornú medailu** a **Adela STANČÍKOVÁ**, ktorá získala **bronzovú medailu.**

Sárku Lužnú v Základnej umeleckej škole tvorivo rozvíja Mgr. Miroslava Lacová, Adelu Stančíkovú a Emmu Šulejovú výtvarne vedie Mgr. Oľga Medňanská.

Túto najväčšiu medzinárodnú súťaž v Japonsku organizuje od jej vzniku v roku 1970 v Osake výrobca umeleckých a kancelárskych potrieb značky Pentel. Jej cieľom je podporovať detskú fantáziu a tvorbu mladých umelcov. V tomto ročníku bolo do súťaže zaslaných viac ako 11 000 prác z 39 krajín sveta a 100 000 prác japonských detí. Porota súťaže, ktorú tvorili významní zástupcovia Biiku Bunka Kyokai (Nadácie umeleckého vzdelávania v Japonsku), profesori umenia a učitelia zúčastnených krajín, posudzovali predložené príspevky od detí z celého sveta na základe originality, obsahu a výtvarného prevedenia. Po tokijskej výstave budú vybrané diela vystavené v Osake, v ďalších japonských mestách a v zahraničí.

Väčšina úspešných ľudí sa zhodne na tom, že im trvalo niekoľko dekád, kým sa stali majstrami vo svojom remesle. Naším úspešným žiakom prajeme, aby naďalej rozvíjali svoje kreatívne myslenie a mali vždy odvahu to svoje jedinečné a originálne výtvarne vyjadriť. Potom sa dostaví i takýto zaslúžený mimoriadny úspech. Srdečne blahoželáme.

Dom kultúry Javorina

VÁS POZÝVA

■ 6. október 2021 o 18.00 hod.

BIelokarpatský ovocný poklad

Hovorí vám niečo názvy ako Dúhotnatka, Medovka, Maškrtka či Holubička? Ak nie, vedzte, že sa za nimi skrývajú storočia šľachtiteľstva a života našich predkov v lone prírody. Tieto odrody v sebe nesú množstvo nezameniteľných chutí, vôní a ďalších vlastností, ktoré ich predurčujú na rôzne spôsoby použitia od priamej konzumácie až po sušenie či pálenie. Kvôli nezájmu o hospodárenie sa nám, žiaľ, začal tento vzácny genofond vytrácať priamo pred očami. Tunajší ochranári sa však rozhodli zachrániť ho a prešli preto nádherný kraj od Myjavy až po Lednicu, aby v ňom objavili bielokarpatský ovocný poklad.

54 minútový rovnomenný dokumentárny film vás prevedie krajinou plnou farieb, vôní a chutí a ukáže vám ľudí, vďaka ktorým ešte stále zostávajú živou súčasťou Bielych Karpát. Po premietaní sa bude konať diskusia s autorom, Jakubom Cívikom. Vstupné dobrovoľné.

■ 9. október 2021 od 9.00 do 18.00 hod.

RÝMOVANÉ VYPRÁVAČKY STARÉHO TURA

– výstava viac než 90 ilustrácií z knihy Rýmované vyprávania starého tura autorky Kataríny Nadovej Holubekovej, ktoré vytvorili žiaci výtvarného odboru ZUŠ Stará Turá. V priebehu dňa bude kniha pokrstená primátorom mesta PharmDr. Leopoldom Barszczom.

KURZY

■ Využite sychravé jesenné počasie na vlastný rozvoj a prihláste sa na **KURZ ŠPANIELSKÉHO JAZYKA PRE ZAČIATOČNÍKOV / MIERNE POKROČILÝCH!** Osvojíte si základy používania španielskeho jazyka, naučíte sa gramatiku a slovnú zásobu. Kurz bude prebiehať raz do týždňa v trvaní 60 minút. Celková doba trvania kurzu je 3 mesiace, s možnosťou pokračovať podľa záujmu účastníkov. Úvodné stretnutie sa bude konať v pondelok **4. októbra 2021 o 17.00 hod.** v Dome kultúry Javorina. Poplatok: 25,- €/mesiac

■ Zaujímá vás história vašej rodiny a radi by ste sa čo-to dozvedeli o svojich predkoch? Dom kultúry Javorina pripravuje krátky kurz **AKO ZOSTAVIŤ RODOKMEŇ.** Účastníci získajú informácie, ako nájsť vzdialených príbuzných, ako vyhľadávať historické záznamy na internete, ako sa dozvedieť, čo predkovia robili a kde bývali. Kurz sa skladá z 2 stretnutí, termín je **19. októbra a 2. novembra 2021 o 18.00 hod.** Poplatok: 10,- €

NOVINKY mestskej knižnice

■ BELETRIA

Rileyová, L.: Sedem sestier (írska historická saga)

Nvotová, D.: Fulmaya na rázcestí
Levy, A.: Proti všetkým pravidlám

■ DETEKTÍVKY

Cole, D.: Handrová bábika
Mankell, H.: Záhrada smrti

■ NÁUČNÁ LITERATÚRA

Bláhová, P.: Keramika pro začátečníky (ako modelovať jednoducho i bez hrnčiarskeho kruhu)

Figes, O.: Natašin tanec (kultúrne dejiny Ruska)

Grofčík, M.: Lada svetom: Na Žiguli cez Himalaje

Bašnáková, J.: Psychológia pre milujúcich rodičov

■ DETSKÁ LITERATÚRA

Ščerba, N.: Časodejovia 1. Kľúč k času (fantazijný román pre mládež)

Bartíková, P.: Čo sa deje na strome (lepoporelo s otvorenými pre najmenších)

Tyszková, A.: Žofka z Mačacej ulice

■ DETSKÁ NÁUČNÁ LITERATÚRA

Sillaniová, F.: Svet zvierat

Kol. autorov: Vedomosti v kocke (vesmír, planéty, vznik života, dejiny, veda, ľudské telo)

PERLIČKY UKRYTÉ V KNIHÁCH (celoročná súťaž pre malých čitateľov)

Radost z čítania, zaujímavé myšlienky, dobré skutky – to sú perličky ukryté v knihách. S malými čitateľmi si rozprávame o prečítanom texte, ilustráciách. Hravou formou chceme podporiť záujem o čítanie u detí.

Milí naši čitatelia. Radi Vás privítame v priestoroch kaviarne DK Javorina na 1. poschodí (kde dočasne „sídlim“, pretože pôvodné priestory prechádzajú rekonštrukciou).

Otvorené máme:

PONDELOK	12.00 – 18.00 h
UTOROK	zatvorené pre verejnosť
STREDA	9.00 – 11.00 h, 12.00 – 16.00 h
ŠTVRTOK	12.00 – 18.00 h
PIATOK	12.00 – 18.00 h

V kľudnom prostredí si tu môžete pri dobrej knihe či časopise spríjemniť jesenné chvíľky.

Otvárame novú sezónu :)

Milí rodičia, radi vás a vaše detičky opäť privítame v priestoroch MC Žabky, ktorú otvárame 4.10.2021

Hernička je otvorená pondelok až štvrtok, vždy od 9:30-11:30

- Montessori hernička
- Cvičenie pre bábätká
- Pohybové hry pre najmenších
- Tvorenie pre najmenších
- rôzne akcie počas sezóny

Čo sa deje v MC Žabka?
fb:MC Žabka Stará Turá
alebo kontaktujte dobrovoľníčky

Jiráskova 168, Stará Turá 91601

SMÚTOČNÉ SPOMIENKY, POĎAKOVANIA, ROZLÚČKY

Dňa 21.9.2021 uplynulo desať rokov, odkedy nás opustila naša milovaná mama, babička, sestra, príbuzná a blízka, **Slávka RYBNÍKÁROVÁ**. Kto ste ju

poznali, venujte jej tichú spomienku.

S láskou spomína syn Ľuboš a dcéra Miroslava s rodinami, sestry, brat a celá rodina.

Kto v srdci žije, nezomiera.

Dňa 29.10.2021 uplynú 50 rokov, čo nás navždy opustil náš milovaný **Rudko OTIEČKA**. Kto ste ho poznali, venujte mu, prosím, tichú spomienku.

S láskou a úctou spomína celá rodina.

Dňa 3.10.2021 uplynú 18 rokov, čo nás navždy opustil náš milovaný otec, dedo a pradedo **Milan KOČÍ**.

S láskou spomína dcéra a syn s rodinami.

Dňa 12.10.2021 uplynú 5 rokov, čo nás navždy opustila naša maminka, babička a prababička **Adelka KLEMENTOVÁ**.

S láskou spomína celá rodina.

Dňa 1.10.2021 uplynú 3 roky, čo nás opustila **Zdenka MACHAJDÍKOVÁ**.

S láskou spomína celá rodina.

Dňa 27.10.2021 uplynú 10 rokov, čo nás navždy opustil náš milovaný manžel a otec **Jaroslav LUKAČOVIČ**. Kto ste ho poznali, venujte mu spolu

s nami tichú spomienku.

Dňa 20. októbra 2021 uplynú 20 rokov, čo nás navždy opustil náš milovaný **Ján JANEĞA**. Kto ste ho poznali, venujte mu, prosím, tichú spomienku.

S láskou spomína manželka, dcéra, vnúčatá a ostatná rodina.

Odišli ste do večnosti, moji milovaní.

Roky sa mňajú a rýchlo plynú čas, však spomienky na Vás sú hlboko v nás.

Pripomíname si výročia úmrtí našich blízkych: maminu **Emíliu VYCHLOPŇOVU** (3 roky), tatínu **Milana VYCHLOPŇA** (7 rokov) a brata **Milana VYCHLOPŇA** (2 roky). Kto ste našich drahých poznali a mali radi, spomínajte s nami.

S láskou spomína celá rodina.

MATRIČNÉ OKIENKO

■ VÍTAME BÁBÄTKÁ

Kristína Durcová, Viktória Kudlejová

Počet narodených detí: 5

■ UZATVORILI MANŽELSTVO

Bc. Juraj Straka (Nové Mesto nad Váhom) a Mgr. Michaela Kubovičová (Stará Turá)

Počet uzavretých manželstiev: 4

■ POSLEDNÉ ROZLÚČKY

Terezia Parčiová, Tomáš Mateják, Marek Mlynek, Anna Kostelná

Počet úmrtí: 4

*Keď zomrie mamička, slniečko zájde,
v srdci nám zostane smútok a chlad.
V tom šírom svete sotva sa nájde,
kto by ako mamička vedel mať rád.
Rok je za nami, čo nepočujeme tvoj hlas,
zostávaš medzi nami a spomienky žijú v nás.*

Dňa 15.10.2021 si pripomíname 1. výročie úmrtia našej drahej mamičky, babičky, prababičky a kamarátky **Aničky BELÁKOVEJ**. Kto ste ju poznali a radi

mali, spomínajte s nami.

S láskou a úctou spomína dcéra s rodinou.

CHYBNE UVEDENÉ ÚDAJE

V Staroturianskom spravodajcovi č. 09/2021 bol v rubrike Smútočné spomienky, poďakovania, rozlúčky nesprávne uvedený text pri spomienke na pána Ivana Hučka. Redakcia sa za vzniknutú chybu rodine úprimne ospravedlňuje. Spomienku uverejňujeme so správnym znením.

Dňa 17.9.2021 uplynú 2 roky od úmrtia nášho milovaného **Ivana HUČKA**.

S láskou spomína manželka Eva a dcéra Gabika s rodinou a kamarátmi.

Smútočné spomienky sú uverejňované výhradne na žiadosť pozostalých a preto redakcia uverejňuje všetky dodané smútočné oznámenia bez úprav a bezplatne!

TEPOVANIE

sedačiek, kobercov, postelí, áut
upratovacie služby

www.tepovanienmnv.sk

0910 918 985

Storočnica DHZ Paprad'

■ Miloslav Biesik

Dobrovoľný hasičský zbor v Papradi vznikol po skončení 1. svetovej vojny, rozpade Rakúsko-Uhorska a následnom vzniku 1. ČSR. Vznik zboru inicioval samotný kopaničiarsky ľud, ktorý bol často skúšaný požiarmi sena, stodôl a maštali. Zbor mal po svojom založení iba 8 členov.

Prvým veliteľom papradských hasičov bol Martin Miko. Hasičský zbor vo svojej počiatočnej dekáde čelil veľkému finančnému nedostatku. Prvým väčším obnosom do pokladnice bolo 300 korún, vyzbieraných v zbierke medzi kopaničiarskym obyvateľstvom. Peniaze boli použité na čiastočné vyzbrojenie bratov hasičov. Až v roku 1928 boli vyzbrojení prvou malou ručnou striekačkou. Oblečení však boli stále v civilnom šatstve. Pokladnicu sa pokúšali dopĺňať ziskom z organizovania tanečných zábav, čo je, ako vieme i dnes, nie vždy výnosné. Už vtedy sa stávalo, že sa do pokladnice po zábave muselo dokladať. Finančná situácia sa začala zlepšovať až organizovaním divadelných hier miestnym evanjelickým učiteľom, ktorých výnos šiel na hasičské účely.

Začiatky papradskej hasičskej jednotky boli zasadené do obdobia, v ktorom si mnohí ľudia z našich kopaníc boli nútení ísť hľadať lepšiu obživu za more. Emigrácia sa nevyhla ani radom hasičov a niekoľko zakladajúcich členov bolo prinútených rady papradskej hasičskej odbočky opustiť. V tom čase dostal veliteľ Miko nápad zorganizovať zbierku na papradskú odbočku u našincov v Amerike. Zbierka mala veľký úspech a za prvý rok bolo

vyzbieraných krásnych 5000 korún. Tento prvý veľký obnos bol neskôr použitý ako štvrtinový príspevok odbočky k prvej a tak potrebnej konskej striekačke. Jej zakúpeniu predchádzal asi najväčší požiar v susednej Durčech doline, kedy zorelo 11 stodôl a 3 obytné domy. Hasiči si z tohto nešťastia priniesli mnohé popáleniny. K jej obsluhu bol zbor rozšírený o nových členov, ktorí boli k obsluhu náležite zaškolení. Schopnosť jednotky chrániť majetky miestnych obyvateľov týmto nabrala na sile. Táto striekačka je dodnes v hrdom vlastníctve papradských hasičov a často je vystavovaná verejnosti ako exponát pri tradičných mlatbách obilia.

V roku 1935 si vlna vystáhovalectva našla aj meno Martin Miko a novým veliteľom papradskej odbočky sa stal Martin Košťál (Točkár), jeden z novonaverbovaných členov. Privítanie vo veliteľskej funkcii nemal jednoduché, v prvých rokoch mali so striekačkou hneď niekoľko výjazdov.

Druhá svetová vojna priniesla aj do tohto zboru ťažké časy. Niekoľko bratov hasičov bolo odvedených. V niektorých prípadoch bolo vojakmi haseniu požiarov bránené. V začiatkoch roku 1945 bola situácia tak napätá, že k stretávaniu hasičov zo strachu prakticky nedochádzalo. Do čiernej kroniky sú v našom regióne zapísané požiare v Hlavine u Martina Kostelného, ktorého aj so synom nemeckí vojaci zastrelili, a o niekoľko dní neskôr v Nárcii, kde hasiť pod hrozbou smrti nemohli. Po oslobodení sa hasičskému zboru opäť rozviazali ruky a mohli sa vrátiť k svojej zaužíwanej činnosti.

Zbor začal prosperovať a za peniaze, získané z predvádzaných divadelných hier, boli zakúpené napríklad premietačka filmov, či prvý televízor v dedine. V roku 1948 sa papradskí hasiči zúčastnili prvého kurzu zameraného na obsluhu motorovej striekačky, aj keď zatiaľ žiadnu nevlastnili. To sa zmenilo v roku 1953, kedy si motorovú striekačku PS8 dovezli ako hlavnú cenu za víťazstvo v súťaži ručných striekačiek v Novom Meste nad Váhom. Striekačka je dodnes uložená v garáži zbrojnice a aj dnes, po skoro 70 rokoch, vie stále riadne skočiť do reči.

V roku 1955 bola do už starnúceho zboru prizvaná nová, mladá krv. V roku 1958 sa dočasne skončila éra veliteľov Martinov a započala éra Jánov. Veliteľom zboru sa stal Ján Pribiš. Mladá generácia do zboru nepriniesla len čerstvé sily, ale aj odlišné myslenie. Výsledkom boli nezhody medzi staršími a mladšími hasičmi, ukončenie kultúrnej činnosti zboru a predaný dedinský televízor. Situácia sa zlepšila po zmene vedenia v roku 1966. Na čelo zboru sa postavil predseda Ján Klimáček a veliteľský post prebral Ján Vallo. V tomto roku boli vykonané prvé práce s cieľom vybudovania novej hasičskej zbrojnice v Papradi. Bola odkúpená murovaná stodola, ktorej materiál bol rozobraný a prevezený do Buchlova. Nasledujúci rok bol vybagrovaný

svah a nič nebránilo začiatku murovacích prác: 1968 - vymurovanie múrov a stropu, 1969 - prípravy na krov a niekoľko tichých domácností po absolvovaní maškarného bálu v Drgoňovej doline. Počas výstavby zbor obdržal svoje prvé vozidlo Tatra 805, ktorého vybavenie, za pomoci overenej techniky, trvalo len 5 mesiacov. Citát z kroniky: "Za pomoci tekutého ovocia bola žiadosť o zakúpenie vozidla prijatá kladne." Slávnostné otvorenie novej hasičskej zbrojnice sa za zvuku dychovej hudby a slávnostného sprievodu dedinou uskutočnilo 2. júla 1972.

Po požiari družstevného stohu sa v roku 1973 na veliteľskú pozíciu opäť vrátil Ján Pribiš. Po dvadsiatich rokoch pribudla do výbavy zboru nová motorová striekačka PS12 a poľná kuchyňa. V spolupráci s miestnou základnou školou boli pre deti organizované prednášky o predchádzaní požiarom. Deťom boli každoročne organizované aj celodenné výlety spojené s prevenciou, ale aj veselými hrami, spojenými, ako inak, s vodou. Táto činnosť zboru bola jej neoddeliteľnou súčasťou po mnohé ďalšie roky. Zbor bol v dobrej sile a mohol si dovoliť aj organizovanie hasičských súťaží, ktoré sa odohrávali na Koštiálch Vrškoch.

V roku 1980 zbor svojim pokračovateľom definitívne odovzdal posledný zo zakladajúcich členov, Pavel Klimáček. V nasledujúcich rokoch sa hasičský zbor mimoriadne podieľal na spoločenskom živote v Papradi. Poriadali sa zábavy, zájazdy, brigády na okolitých stavbách, v priateľskom duchu sa účastníci sviadieb svojich členov. Popri tom si však plnili aj svoje povinnosti dobrovoľných požiarnikov.

Vozový park sa vďaka snahe vedenia zboru rozšíril o vozidlo Avia 21 a železný rebrík na podvozku. V súťažnej činnosti sa prepracovali aj na (vtedy nie ľahko dosiahnuteľnú) okresnú súťaž. Zbor sa tešil svojej skoro 50 člennej základni.

Nasledoval pád komunizmu, vznik samostatnej Slovenskej republiky a z papradských požiarnikov sa znova stali papradskí hasiči. Prvé roky v novej republike boli finančne veľmi náročné. Kvôli veľkým nákladom sa prestali organizovať tanečné zábavy a zbor prešiel do úsporného režimu. Počas tohto obdobia sa ale nezabudlo na pribranie mladých členov. Rokmi sa ich zozbieralo hojné množstvo a vďaka ich kolektívnemu priateľstvu a trpezlivej práci starších hasičov s mládežou, pod nepretržitým vedením Janka Klimáčka a veliteľským dohľadom Jána Bena, sa podarilo vychovať stabilnú základňu dnešného dobrovoľného hasičského zboru Paprad'. Tento rok je to už desať rokov, čo ich ako veliteľ vedie ďalší Martin, Martin Mikulec. Predsednícku stoličku, po dlhých 45 rokoch obetavej a tvorivej práce predsedu Janka Klimáčka, prebral Ján Klč. I pod ich vedením sa pokračuje v svedomitej práci s najmladšími. Svoje schopnosti si vylepšujú na pravidelných tréningoch a detských súťažiach.

Za obdobie fungovania zboru papradskí hasiči pomáhali pri hasení sien, stohov, stodôl, kontajnerov, garáží, áut, domov či lesov. Pomocnú ruku prikladali aj pri vytopených pivniciach či dvoroch. Svoju prácu odvádzali aj na poli preventívnom, či už zavlažovaním vyschnutých polí, alebo pravidelnou kontrolou komínov. Predchádzanie či odvracanie

tragických udalostí však nebola jediná forma práce tohto zboru. Dobrovoľní hasiči sa mnohé roky starali a stále starajú aj o spoločenské dianie v Papradi, a to najčastejšie formou organizovania rôznych kultúrnych podujatí, pri ktorých sa môžu obyvatelia dediny stretnúť a svorne zabaviť. Medzi ich už tradičné akcie patria: stávanie mája, deň detí, karneval, mlátenie obilia, rozlúčka s letom či Mikuláš.

28. augusta 2021 oslávil DHZ Paprad', vo svojej čerstvo zrekonštruovanej zbrojnici, sto rokov. Sprevádzané boli radosťami aj starosťami, výhrami i prehrami, oslavami mladosti, ale aj smútkom pri rednutí svojich radov. Hojným počtom dobrých správ, ale, bohužiaľ, aj niekoľkými tragickými.

Ako po odohraní divadelnej hry papradskej mládeže s cieľom zarobiť peniažky na tak potrebné vybavenie do kroniky zapísal prvý kronikár hasičského zboru, pán učiteľ Karol Jurány: "Teda ako z týchto niekoľkých slov vysvitá, vykonala sa práca dosť bohatá, obohatená i pekným finančným výsledkom. Jestliže i ďalej v budúcnosti pokračovanie také bude, dožijeme sa bohatej žny, žatej na poli hasičského života." Oslávená storočnica, zázemie zboru, či jeho výbava, to všetko je verným dôkazom toho, že po týchto slovách sa v tvrdej práci pokračovalo. Každá mladá generácia sa od starších učila nezištne a podošvo pracovať, ale aj dobre sa spolu zabaviť. Zaželaťme teda súčasným členom DHZ Paprad', aby sa aj im podarilo posunúť tieto cnosti ďalším generáciám a dobré meno papradských hasičov prežilo aspoň ďalších sto rokov.

Správička z cévečka...

■ Věra Teplíčková

Centrum voľného času Stará Turá otvorilo verejnosti svoje dvere už 31. 8. a veríme, že zostanú otvorené po celý školský rok. Okrem otvorenia vyše 20 krúžkov sme v septembri zorganizovali (v spolupráci s Domom kultúry Javorina, ktorý nám poskytol priestory, za čo veľmi pekne ďakujeme) i motivačnú prednášku pre žiakov 8. a 9. ročníkov a ich rodičov pod názvom „Na čo myslieť pre výberom strednej školy“. Z dôvodu preventívnych opatrení to bola v septembri iba táto jediná aktivita, ale vzhľadom k tomu, že pozitívne myslíme a veríme, že *bude lepšie*, ponúkame vám pozvánku na októbrové podujatia, ktoré sa uskutočnia, ak nebudeme v „červenom okrese“:

■ **Po námestí na kolieskach** (sobota 2. 10. 2021 o 10.00 hod. na Námestí slobody) – aktivita je určená pre zábavu i poučenie pre deti ZŠ a ich kolieskových kamarátov

(kolobežky, korčule, bicykle a rôzne pojazdné kolieskové čudá).

■ **Rýchlochodci** (utorok 5. 10. o 16.00 hod., zraz pri CVČ) – 5 km rýchlej chôdze do Dúbravy a späť pre zdravé srdce a cievy. Akcia je určená pre decká II. stupňa ZŠ. Treba sa prihlásiť vopred, najneskôr do pondelka 4. 10. 2021).

■ **Báthoričkin poklad** (sobota 9. 10. 2021; čas bude spresnený) – turistika s prekvapením pre deti ZŠ. Treba sa prihlásiť vopred, do 6. 10. 2021. Poplatok 5,- eur.

■ **Tekvicparáda** (streda 13. 10. 2021 o 15.15 hod. v CVČ) – pracovné a výtvarné techniky s prírodným materiálom. Materiál a pomôcky zabezpečí CVČ.

■ **Gaštaniáda** (streda 20. 10. 2021 o 15.15 hod. v CVČ) – pracovné a výtvarné techniky s prírodným materiálom. Materiál a pomôcky zabezpečí CVČ.

■ **Halloweenske kino s pukancami** (streda 27. 10. 2021; pre deti I. stupňa o 16.00 hod., pre II. stupeň o 18.00 hod. v CVČ) – podvečer a večer s duchmi a strašidlami. Vstupné: 1,- euro na pukance. Počet je obmedzený, treba sa prihlásiť vopred, najneskôr do 25. 10. 2021.

■ **Noc duchov** (štvrtok 28. 10. 2021 o 17.00 hod. v CVČ) – strašidelný večer a noc v CVČ pre deti od 3. do 6. ročníka ZŠ, ktoré sa chcú dobrovoľne trošičku báť. Počet je obmedzený, treba sa prihlásiť vopred, najneskôr do 25. 10. 2021. Vstupenkou je strašidelný kostým.

Sledujte našu webovú stránku a facebook, kde budú vždy v predstihu zverejňované podrobné informácie. Srdečne vás pozývame a tešíme sa na vás.

Študovňa pre mladých

■ Júlia Gavačová

foto: Janka Krištofovičová

Kde bolo, tam bolo, bolo raz jedno super mesto, v ktorom odjakživa žili veľmi šikovní obyvatelia, ktorí keď si zaumienili, že niečo spravia, tak aj spravili. Krásnym príkladom je budovanie mesta do súčasnej podoby, Dubník, alebo najnovšie – vytvorenie Študovne.

Študovňa bol dlho iba vysnívaný priestor, kde by sa mladí mohli učiť, stretávať, rozvíjať, či len tak pozeráť filmy či oddychovať. Tento rok sa konečne podarilo preniesť tento priestor

z predstáv do reality, hlavne vďaka obrovskej ústretovosti zo strany mesta. Je to spoločná práca medzi o. z. Ó Turá, Detstým parlamentom a Študentskými médiami. Vzhľadom na to, že sa však už takmer 2 roky nachádzame v pandemií s obmedzenými možnosťami stretávania sa, bolo pomerne náročné držať sa pôvodného plánu, že priestor pre mládež si vybuduje samotná mládež. Po malých krôčikoch a skupinkách sa nám však podarilo nielen vymalovať a upratať, ale taktiež nastahovať nábytok,

zapojiť sa do grantu od ZSE, či začať spoluprácu s inými priestormi a organizáciami v rámci Slovenska. Drvivú väčšinu prác v Študovni majú na svedomí študentky 2. stupňa ZŠ v Starej Turej, ktoré sú aktívne ako v rámci Študentských médií, tak aj Detstého parlamentu.

Aby sme si však Študovňu lepšie priblížili – je to priestor, kde študenti základných, stredných či vysokých škôl nájdu erárny notebook, tlačiarne, foto-pomôcky, projektor, mikrofóny či knihy s rôznym zameraním. K dispozícii v priebehu mesiaca budú rôzne prednášky, aktivity, súťaže alebo workshopy, ale hlavným cieľom bude medzigeneračná komunikácia a pomoc. Mladší študenti budú môcť poprosiť o pomoc s učením starších, ktorí si zároveň môžu precvičiť svoje vedomosti, a mladší môžu na oplátku starším priniesť inšpiráciu, napríklad pri školských zadaniach. Do aktivít Študovne

by sme radi zapojili aj prevádzky či firmy v meste, aby poznali svojich zákazníkov či potenciálnych zamestnancov, a aby mladí zistili, že na Starej Turej aj niečo je a že nie sme „úplná diera“.

6. septembra 2021 sme mali deň otvorených dverí, kde prišli priestor obzrieť „pančelky“ s rodičmi, iní študenti a kolegovia z OZ NMnV Nové Mesto nové Vízie. Už tam bolo krásne vidno, ako vie priestor spájať a pomáhať vytvárať nové priateľstvá či spoluprácu medzi študentmi z rôznych škôl. Dúfame, že sa nám podarí získať ešte dodatočné financie na dokúpenie ďalšieho notebooku, umeleckých pomôcok či 3D tlačiarne, ktoré by mohli byť každému návštevníkovi plne k dispozícii.

Ak sa Vám Študovňa páči, nezabudnite nás sledovať na Facebooku či Instagrame. Môžete nás prísť aj navštíviť, „ordinačné hodiny“ máme v každý pracovný deň od 16.00 do 18.00 hod.

Výlet do Vysokých Tatier

■ Zuzana Zigová,
jedna z účastníčok výletu

Už tradične ôsmykrát organizovali manželia Molcovi v druhý septembrový týždeň päťdňový pobyt do Vysokých Tatier. Poniektorí vedia, o čom píšem, ja som sa tohto výletu zúčastnila prvýkrát. Bol to krásny zážitok, finančne nenáročný a poviem vám, dojmy a krásne zážitky som vstrebávala ešte týždeň po návrate. Bola som vo Vysokých Tatrách veľa krát. Ešte ako študentka na lyžovačke, neskôr s deťmi na rôznych túrach, no čím je človek starší, tým viac vníma a uvedomuje si ten veľký dar prírody, ktorý máme v našich horách a veľhorách. Keď vás dvojseďadlová lanovka vyviezla do Lomnického sedla, z ktorého je najkrajší výhľad do Malej Studenej doliny, prechádzkou z Lomnického sedla na Veľkú Lomnickú vežu sa vám otvorí pohľad na Lomnický štít a Skalnaté pleso a vedľa vás sa na strmom svahu pasú kamzíky, vtedy si uvedomíte, že to naše Slovensko je skutočne krásne a majú nám čo závidieť okolité krajiny.

Šesťdesiat turistov i neturistov, dôchodcov i nedôchodcov, brázdilo tatranské doliny a končiare a kto mal záujem, navštívil i okolité mestá. Ochotný a vždy usmiaty personál dotváral pohodový a príjemný dojem z pobytu

v hoteli. Ako dobre, že máme v Starej Turej takých ochotných ľudí, ktorí zorganizujú i pre ostatných záujemcov takýto pobyt vo Vysokých Tatrách. Úprimná vďaka Vám a už sa teším na budúci rok.

TRIEDIME ODPAD

KUCHYNSKÝ BIOODPAD

Tak, ako triedime plasty, sklo, kovy či papier, triedime aj kuchynský bioodpad. Všetko, čo zostalo nazvyš v kuchyni, hádzeme do hneď nádoby. Napríklad šupy z ovocia a zeleniny, starý chlieb či škrupiny z vajčiek. Takýto odpad sa potom kompostovaním premieňa na cenné hnojivo, teda kompost, ktorý môžeme využiť napríklad pri výsadbe verejnej zelene. Tento proces je veľmi jednoduchý a účinný. No aby správne fungoval, je potrebné, aby sa do nádoby na bioodpad dostával len odpad, ktorý tam naozaj patrí. Môže sa to zdať prekvapujúce, no donedávna bioodpad tvoril 40 až 45 % z celkového komunálneho odpadu. Navyše zmiešaním bioodpadu s inými druhmi odpadu dochádza k nežiadúcim a škodlivým reakciám na skládkach aj v spaľovniach. Kompostovaním biologických odpadov premieňame odpad na cenné živiny, chránime

životné prostredie, šetríme prírodné zdroje a tiež peniaze.

TEXTIL

Viete kam so starým oblečením, posteľnými návliečkami alebo topánkami? Spôsobov je hneď niekoľko. Môžete ho darovať na charitu alebo známym. Tiež môžete využiť Sociálny šatník mesta Stará Turá. Tam viete okrem oblečenia a topánok priniesť aj posteľné návliečky, paplóny, vankúše, deky, obrusy, utierky, záclony, rôzne športové potreby či hračky, nepotrebnú bielu a čiernu techniku, nábytok a rôzne potreby pre domácnosť (funkčné a nepoškodené). Ďalšou možnosťou, ako správne separovať oblečenie, je vhodiť ho do bieleho kontajnera na textil. Tých máme v našom meste hneď niekoľko. **Pri odovzdávaní oblečenia do sociálneho šatníka alebo do bieleho kontajnera je dôležité dbať na to, aby toto oblečenie alebo iný textil**

boli ešte nositeľné, nepoškodené a čisté, pretože oblečenie putuje na pomoc ľuďom v núdzi. Textil, ktorý triedite do bielych kontajnerov, prosím, uložte do pevne uzatvorených tašiek alebo iných pevných obalov, a topánky po pároch zviažte, alebo inak pevne spárujte.

Nenositeľné, roztrhané alebo špinavé oblečenie patrí na Zberný dvor. Recyklácia starého oblečenia, topánok či iného textilu je náročná technologicky aj finančne, a preto je možná len v obmedzenej miere. Ak už sa textil recykluje, najčastejšie sa premení na materiály, z ktorých sa vyrábajú vlákna pre automobilový či nábytkársky priemysel v podobe potahov a výsteliek, prípadne izolácie budov.

Ďakujeme, že triedite!

■ Technické služby Stará Turá

TRIEDENIE ODPADU:

BIO

V ČOM VYHADZOVAŤ BIOODPAD?

ÁNO

- PAPIEROVÉ, VRECKÁ
- KOMPOSTOVATEĽNÉ VRECKÁ
- ŽIADNE VRECKÁ

NIE

- PLASTOVÉ TAŠKY
- MIKROTÉNOVÉ VRECKÁ
- PLASTOVÉ OBALY Z POTRAVIN
- SIEŤKY Z OVOCIA A ZELENINY

ČO PATRÍ DO KUCHYNSKÉHO BIOODPADU

šupy a zvyšky z ovocia a zeleniny, čajové vrecká, pokazené ovocie a zelenina pokazené potraviny **BEZ OBALU**, cestoviny, škrapiny z vajec a orechov, zvyšky jedál, kávová usadenina, vrecká alebo sypaný čaj, scedené zvyšky z polievok, zvyšky vareného jedla mäsové a mliečne výrobky, starý chlieb, pečivo, tráva, lístie, vypletá burina bez dozretých semien, podrvené konáre, časti rastlín a kvetov a pod.

ČO NEPATRÍ DO KUCHYNSKÉHO BIOODPADU

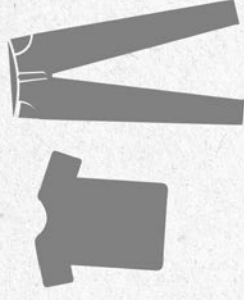
- zvyšky potravín v **OBALOCH**, tekuté potraviny (mlieko, riedke polievky, atď.), mŕtve telá zvierat
- plastové sieťky a vrecká z ovocia a zeleniny - patria do **PLASTU**
- zvierací trus, veľké kosti (bravčové, hovädzie) - patria do **KOMUNÁLNEHO ODPADU**

VEDELI STE, ŽE:

- Z kuchynského bioodpadu sa stane kompost, ktorý sa využíva ako hnojivo napríklad na verejnú zeleň.
- Na Slovensku ročne vyprodukuje viac ako 500-tisíc ton kuchynského odpadu, čo predstavuje približne 100 kilogramov na jedného obyvateľa.
- Vyhadzovanie potravinového odpadu do komunálu rapídne zvyšuje vznik emisných skleníkových plynov.

TRIEDENIE ODPADU:

TEXTIL

ČO SA DEJE S VYTRIEDENÝM TEXTILOM?

Textil sa pretriedi, časť putuje na pomoc ľuďom v núdzi (preto je dôležité, aby oblečenie bolo čisté), časť sa recykluje a zhodnocuje.

AKO A V ČOM VYHADZOVAŤ TEXTIL?

Textil prosím uložte v pevne uzatvorených, hrubších igelitových taškách alebo iných vhodných pevných obaloch. Topánky po pároch zviažte, alebo inak pevne spárujte.

ČO PATRÍ DO NÁDOBY NA TEXTIL

POUŽITELNÉ čisté, nepoškodené a pekné oblečenie (trička, nohavice, šaty, opasky, kabelky, topánky, čiapky) hračky, bytový textil (závesy, postelňé návliečky, podušky, paplóny, deky), utierky, uteráky, látky

TEXTIL MUSÍ BYŤ ČISTÝ A NEPOŠKODENÝ

VEDELI STE, ŽE:

- Priemerný Slovák ročne nakúpi až 13 kg odevov a textilu. Spolu Slováci nakúpia až 67 000 000 kg textilu za rok. Je to plocha 3 futbalových ihrísk naplnených do výšky 7. poschodí.
- **NA SLOVENSKU SA KAŽDÝCH 10 MINÚT VYHODÍ PRIBLIŽNE 460 KG OBLEČENIA!**
- Z textilného odpadu sa recykluje iba 10%!

ČO NEPATRÍ DO NÁDOBY NA TEXTIL

znečistené, znehodnotené, mokré, plesnivé, zatuchnuté alebo poškodené oblečenie, paplóny, vankúše, záclony, koberce - patria na **ZBERNÝ DVOR**

LEONI

LEONI Slovakia s.r.o.,
odštepňý závod Stará Turá

zaoberajúci sa výrobou káblových zväzkov pre medicínsku a automatizačnú techniku

hľadá zamestnanca na pozíciu:

MONTÁŽNIK/-ČKA KÁBLOVÝCH ZVÄZKOV

(V JEDNO- A DVOJZMENNEJ PREVÁDZKE)

Ponúkame:

- práca na trvalý pracovný pomer, nie cez personálnu agentúru
- nástupná mzda 4,80 € brutto/hodina + variabilná mesačná odmena
- mesačná mzda po zapracovaní cca **900 € brutto**
- poobedný príplatok 0,50 €/hodina
- nástupný bonus po skúšobnej dobe vo výške 200 €
- vianočná odmena po splnení podmienok
- bezplatná firemná doprava zo smerov:
Brezová pod Bradlom, Myjava, Krajné, Jablonka, Poriadie,
Rudník, Hrašné, Kostolné, Hrachovište, Vad'ovce, Lubina,
Bzince p. Javorinou, Moravské Lieskové, Nové Mesto n. V.
- výhodná cena stravovania len za 0,70 €/obed
- práca v čistom a neprašnom prostredí

Kontaktujte nás:

032/ 32 13 122, 032/ 32 13 158

e-mail: lskst.personalne@leoni.com

Aj tohtoročný BEH DUBNÍKOM splnil svoj cieľ

■ Lívia Boorová

Posledné dva roky všetci usporiadatelia kultúrnych i športových podujatí prístupujú k organizácii podujatí s veľkým napätím, či im aktuálne opatrenia nakoniec dovoľia alebo nedovoľia podujatie zrealizovať. Organizátori Behu Dubníkom – staroturiansky bežecký klub toRun Stará Turá – rovnako do poslednej chvíle čakali, či situácia na Slovensku a v našom okrese dovoľí, aby BD tento rok odštartoval. Šťastie však stálo na našej strane a aj tento rok sme sa mohli stretnúť na 5. ročníku Behu Dubníkom, a to v plánovanom termíne v sobotu 18. septembra v krásnom prostredí autocampingu Dubník.

Cieľom tohto podujatia je už 6 rokov (ak počítame aj nultý ročník) spojenie behu, dobrej nálady, priateľských stretnutí a v neposlednom rade aj pomoci tým, ktorým nebolo dopriate byť 100 % zdraví. Každoročne ide štartovné z dospeláckych hlavných behov Nadácii ŽIVOT, ktorá peniaze využíva už niekoľko rokov na organizáciu podujatí pre deti so zdravotným postihnutím v podjavorinskom kraji. Dobrovoľné vstupné z detských behov putovalo tento rok pre Samka Lukáča, ktorý aj vďaka zánietenosti svojich rodičov každodenne zlepšuje svoj zdravotný stav rôznymi cvičeniami a terapiami. Tieto sú finančne náročné, a preto sme radi, že sme aspoň malou čiastkou mohli k ich úhrade napomôcť.

Beh Dubníkom otvoril svoje brány už v skorých ranných hodinách. Počasie bolo premenlivé, ale nadšencov z radu bežcov neodradilo. Ráno sme začali detskými behmi, kde sa približne 50 detí podľa vekových kategórií postavilo na štart na 200 m, 600 m a 1 km trať. Víťazmi sa stali všetci, ktorí aj v chladnejšom počasí v sobotu ráno vyšli zo svojich postelí a išli si odbehnúť pár stoviek metrov na Dubník. Každé dieťa za svoje bežecké nadšenie získalo medovníkovú

medailu.

V neskorších hodinách sme už pristúpili k dospeláckym behom. Do hlavných pretekov sa prihlásilo spolu 158 bežcov (138 vopred online registráciou, 20 bežcov na mieste). Bežci si mohli vybrať z troch tratí:

- **FIT Beh** (2,5 km, jeden okruh okolo vodnej nádrže Dubník I.)
- **DAJ 5** (5 km, dva okruhy okolo vodnej nádrže Dubník I.)
- **toRun desiatka** (10 km, dvakrát okruh 5 km, náročnejšia trasa cez les, prevýšenie 200 m)

Keďže hlavnou myšlienkou nášho behu je pomáhať, chceme sa poďakovať všetkým, ktorí sa na BD zaregistrovali a pomohli tak vyzbierať prostredníctvom štartovného 2 370 € pre Nadáciu ŽIVOT a 635 € pre Samka Lukáča. Ešte raz Vám všetkým ďakujeme.

Štartovné z pretekov si môžeme dovoliť posunúť ďalej aj vďaka tomu, že všetky náklady na prípravu a organizáciu podujatia zabezpečujeme prostredníctvom finančnej, ale aj inej pomoci od našich sponzorov. Naše veľké poďakovanie preto patrí:

Mestu Stará Turá, CTM – Belve, s. r. o., HELICOP, s. r. o., PreVaK, s. r. o., ASUS Slovensko, Sensus Slovakia, a. s., Chirana T.-Injecta a. s., www.profighters.sk, Optika Carpathia, s. r. o., HLS Body s. r. o., Bistro Turák a vnuk, T-štúdio, s. r. o., Rotex Elektro, s. r. o., www.honest.sk, Somadent, s. r. o., Hydrous, s. r. o., Pekáreň Pagáčik, Káva August Roy, IVAR SK, s. r. o., Woodservice Hrušové, detské oblečenie Bebakids, Autopotreby Trio: Ján Jakubec, Birell, Kompava, Mária Nerádová Illustration.

Za pomoc ďakujeme aj Mestskej polícii Stará Turá, Technickým službám Stará Turá a v neposlednom rade všetkým cca 20 dobrovoľníkom, kamarátom, ktorí nám pomohli s organizáciou.

Veríme, že Vás tento malý beh s veľkým srdcom oslovil a stretneme sa spolu aj budúci rok v krásnom prostredí vodnej nádrže Dubník. Teší sa na Vás organizačný tím Behu Dubníkom.

FIT BEH (2,5 km)

Ženy:

1. Dominika Blašková (Bratislava)
2. Eva Machová (toRun Stará Turá)
3. Biba Tavaliová (toRun Stará Turá)

Muži:

1. Matej Piešťanský
2. Peter Gerža
3. Benedikt Katinka (Mysb)

DAJ5 (trať na 5 km)

Ženy:

1. Vladimíra Zigová (Mor. Lieskové)
2. Miriam Gágoriková (D-Racing)
3. Patrícia Kerecmanová

Muži:

1. Kristián Kosterec
2. Juraj Škopek (Mysb)
3. Milan Kazík (Triatlon Team Trnava)

TORUN DESIATKA (trať na 10 km)

Ženy:

1. Denisa Gindlová (Atletika Nové Mesto n/V)
2. Natália Kristína Kaňová (toRun Stará Turá)
3. Viktória Kostercová (ŠK Sandberg)

Muži:

1. Tomáš Podpera (Rudyprojectcz)
2. Marián Štica (Schaeffler Skalica)
3. Michal Šváb (ŠK Zrýchlená Turistika)